

УДК 005.31

CONCEPTUAL APPROACHES TO INVESTMENT SUPPORT OF STRATEGIC DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN AGRICULTURAL SECTOR ON THE BASIS OF INTERREGIONAL PARTNERSHIP, ENTERPRISE LEADERSHIP AND BUSINESS COMMUNICATIONS
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО АГРОСЕКТОРУ НА ЗАСАДАХ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА, ЛІДЕРСТВА ПІДПРИЄМСТВ ТА ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

Finahina O.V. / Фінагіна О.В.*d.e.s., prof. / д.е.н., проф.*

ORCID: 0000-0002-7305-7441

Rudenko O.A. / Руденко О.А.*s.e.s., as.prof. / к.е.н., доц.*

ORCID: 0000-0002-0713-5405

Khoroshun Y.V. / Хорошун Ю.В.

ORCID: 0000-0002-4519-182X

*PhD degree in Economics. / здобувач ступеня PhD за спеціальністю «Економіка»
Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Shevchenka, 460, 18006
Черкаський державний технологічний університет,
Черкаси, Шевченка, 460, 18006*

Анотація. В роботі розглядаються концептуальні підходи до інвестиційного забезпечення стратегічного розвитку українського агросектору на засадах міжрегіонального партнерства, лідерства підприємств та ділових комунікацій. Досліджено та розроблено послідовність формування концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення агросектору України. Розширено межі системних концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення стратегічного розвитку українського агросектору на засадах міжрегіонального партнерства, лідерства підприємств та ділових комунікацій. Окреслено очікувані результати від впровадження концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення.

Ключові слова: концептуальні підходи, інвестиційне забезпечення, стратегічний розвиток, агросектор, міжрегіональне партнерство, лідерство, ділові комунікації.

Вступ.

Концептуальні підходи до визначення стратегічних засад розвитку інвестиційного забезпечення, як комплексного економічного процесу в умовах невизначеності більшості ринкових змін, проявів кризових станів в складних соціальних системах (прояви коронавірусної кризи та її вплив на економіки світу, міжнародні та регіональні ринки; фінансова нестабільність та ведення військових дій на території України) формують логічне включення відповідної проблематики інвестиційного процесу до стратегічного та тактичного поля дій (механізмів, заходів) влади, бізнесу усіх рівнів. В першу чергу, актуалізованим постає поєднання концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення та стратегічних планів уряду, відповідність стратегіям розвитку економіки на періоди 5-10-15 років, галузевими планами та програмами, що формує новітню платформу синергетичної взаємодії в парадигми відносин «влада–інвестор–підприємства–лідери – ринок», окреслює реальну та практично спрямовану

партнерську взаємодію в русі до ефективної моделі агросектору економіки України на основі удосконалення ділових комунікацій.

Такий методологічно орієнтований підхід потребує свого наукового обґрунтування з позицій нагальної необхідності формування єдиного регуляторного впливу на розвиток та підтримку агросектору України. Визнання єдності, цільової векторності в підходах до державного регулювання окреслює перспективність в цільовому русі національної економіки до стандартів – стабільного економічного зростання, системного залучення ресурсного потенціалу країни, активізації інвестиційного процесу на міжрегіональних партнерських платформах врахування економічних інтересів національного виробника, формування позитивного іміджу національного бізнесового середовища та фінансових інституцій.

Науковці наголошують, що незаперечною позитивною ознакою сучасного етапу суспільного розвитку України є посилення уваги політиків, науковців та пересічних громадян до проблем формування та досягнення стратегічних пріоритетів, розробки стратегій розвитку та розширення меж міжрегіонального партнерства, кластероутворення на основі балансу економічних та екологічних інтересів [1,2,3]. Це засвідчує завершення етапу спонтанної суспільної динаміки, який був значною мірою хаотичним, знаходився під визначальним впливом різноспрямованих ситуативних чинників зовнішнього і внутрішнього походження. Така еволюція стала можливою насамперед завдяки формуванню (яке триває й надалі) відносно стійких суспільно-політичних та економічних груп і прошарків, зацікавлених у стабільності та прогнозованості економіко-правового середовища як передумови довгострокового планування їх власного розвитку. Паралельно відбулося зміцнення інститутів держави, посилилася її здатність до здійснення послідовної політики, зросла розгалуженість інструментальної бази економічної політики в усьому її різноманітті [4].

Слід враховувати плинність та нестабільність інвестиційної діяльності в умовах української моделі ринкової економіки, тут існують великі проблеми, конфліктні зони, недосконалість правого регулювання і лише поступовий регуляторний вплив держави взмозі змінити таку оцінку, активізувати нові способи мобілізації капітала (в першу чергу національного), запустити механізми партнерських проєктів, активізувати утворення кластерів.

Основний текст.

Окреслимо узагальнене бачення та стратегічно значущі положення сучасної методології інвестиційного забезпечення з позиції перспектив формування науково обґрунтованих основ моделі кластерної економіки України, інтересів розвитку аграрного сектору регіонів, визначень передумов такого процесу, стимулювання та цільової підтримки підприємств-лідерів, удосконалення ділових комунікацій. Цільовий рух до кластерної економіки як драйвера системних змін, пріоритету розвитку регіонів, платформи партнерських відносин в умовах нарощення дії глобальної конкуренції на світових ринках аграрної продукції передбачає вирішення великої кількості проблем та конфліктів, залучення потенціалу науки та освіти, стимулювання бізнес-середовища в напрямі узгодженості кластерного розвитку регіонів.

1. Концептуальне наповнення та цільові підходи до інвестиційного забезпечення стратегічного розвитку українського агросектору.

Формування концептуального підходу до стратегічного бачення інвестиційного забезпечення розвитку українського аграрного сектору – процес складний, що окреслює послідовність дій, заходів, цільового регуляторного впливу на інвестиційні процеси на рівні регіонів та галузей, транскордонної та кластерної взаємодії (рисунок 1). Зацікавленість українського агросектору полягає в залученні інвестиційних ресурсів таких країн як – Болгарія, Польща, Німеччина, Румунія за різними цільовими формами організації співпраці з підприємствами-лідерами в галузі.

Рис.1 - Послідовність формування концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення агросектору України

Джерело: розроблено авторами

Дотримання методологічних та концептуалізованих підходів в практичних діях регуляторного впливу породжує одночасно перспективність отримання запланованих, позитивних змін та зрушень, одночасно формує суперечності та конфлікти, які мають векторність прикладного характеру (потребують свого визначення та оцінки порушення балансу інтересів. Наприклад, доступ до інвестиційного забезпечення в парадигмі відносин «малий-середній-великий» бізнес та підприємства-лідери). Більшість конфліктів слід очікувати у вирішенні стратегічних і тактичних завдань в сферах державної підтримки, доступу до ресурсів, якості інформаційного забезпечення, застарілих технологій ділових комунікацій. Все це питання в подальшому зміни концепцій підтримки великого (олігархічного) бізнесу та переходу на модель конкуренції на платформах співпраці, партнерства, покращення станів ділового та бізнесового середовища.

Окреслимо бачення та основні характеристики концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення агросектору з позиції ідеї, її наповнення та відповідності ключовим стратегічним пріоритетам розвитку національної економіки, євроінтеграційним цінностям, екологізації виробництва, інформатизації та діджиталізації виробництв, змін оцінок суспільного відтворення.

Якісні та кількісні зміни в інвестиційному забезпеченні (діяльності) шляхом активного (розуміємо державне втручання) та пасивного (ринкове саморегулювання) регулювання національної економіки в умовах одночасного формування інформаційної економіки, активізації кластероутворення, нарощення потенціалу інновацій та інвестицій, стрімкого нарощення продуктивності праці, збільшення врожайності, підвищення стандартів якості національного продукту та передбачають системне державне втручання, забезпечення цільової підтримки з пріоритетами на партнерські відносини бізнесу та влади, внутрішню консолідацію національного бізнесового середовища, міжрегіональну співпрацю з країнами ЄС.

Місія агросектору в макроекономічному розумінні – стійкий розвиток національної економіки з прогресивною агроскладовою та забезпечення розширеного відтворення агропромислового комплексу на сучасних платформах системної взаємодії зацікавлених учасників.

Мета - формування цільового, ефективного, результативного інвестиційного забезпечення, як інструменту ефективної, конкурентоспроможної національної агроєкономіки на основі науково обґрунтованих дій та заходів та цільового руху до кластерної економіки.

Рекомендоване наповнення багатоцільового спрямування та науково орієнтованого бачення концептуальних підходів окреслює практичну спрямованість та низку функцій, що будуть актуалізовані в процедурах, інструментах, технологіях інвестиційного забезпечення агросектору та діях провідного менеджменту галузевих міністерств, великих підприємств, регіональної та місцевої влади, провідних експертів, фінансового менеджменту інвестиційних інституцій. Найбільш затребувані з них:

- багатофункціональність інвестиційного забезпечення, як складного економічного та управлінського процесу в умовах активної глобалізації світових аграрних ринків та ускладнення питань продовольчої безпеки;
- регіональне різноманіття інвесторів (регіони світу та країни, населення та бізнес України) та сфер інвестування (формується на основ економічних інтересів інвесторів та передбачає необхідність балансу з національними інтересами України);
- стимулювання за рахунок інвестиційного забезпечення розширення меж та активності інтеграційних процесів (галузевих, виробничих, кластероутворювальних) на платформах економічної підтримки держави та регулювання ринкового відтворення; злиття та поглинання, як безперервний ринковий процес удосконалення агросектору;
- забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору на сучасних платформах інвестиційного забезпечення з пріоритетами – інноваційного та екологічного спрямування змін, чіткого дотримання продовольчої безпеки;
- дотримання цінностей та пріоритетів розвитку єдиної аграрної політики Європи (як вектору руху економіки України та її ринкових реформ).

Мотивації агентів інвестиційного процесу в напрямках – інвестиційного проектування, екологічного та соціального різноманіття, інтегрованої та гармонізованої співпраці, очікуваних ефектів та результатів, тактичного та стратегічного планування.

Ключові поняття концептуальних підходів, що формують методологічне підґрунтя та потребують свого розширеного тлумачення, врахування особливостей економіко-правового поля українського законодавства: інвестиційний процес, інвестиційна діяльність, агроінвестиційна політика, інвестиційна та фінансова безпека, продовольча безпека, інвестиційна привабливість, інвестиційна уразливість, інвестиційний клімат, інвестиційна культура, інвестиційний імідж, інвестиційне регулювання національної економіки (агросектору), активне та пасивне інвестиційне забезпечення, управління знаннями в агроменеджменті.

Ключові (основні, базові) принципи інвестиційного забезпечення як інструменту стратегічних планів та державної інвестиційної політики: науковості; системності; неперервності; пріоритету національної економіки та соціальних інтересів; інформаційної прозорості; коригованості; ринкової ефективності; зворотного зв'язку; партнерських відносин; захисту ризиків; оптимізації ризиків та доходності; незалежність (політична та регіональна незаангажованість); багатокритеріальність; поступова інституціоналізація (механізмів, інструментів, технологій оцінки та регулювання) інвестиційного забезпечення; врахування регіональної специфіки; динамічність; пріоритетність стратегічного бачення та національних інтересів; транспарентності.

Додаткові (допоміжні): інформаційної ємності; відповідності до світових стандартів (найкращих, поширених на світових ринках); врахування різновекторності економічних інтересів регіонів.

Свого відображення, обґрунтування потребують завдання, що повинні

бути визначені в межах дій концептуальних підходів. Рекомендуємо розглядати такі з них, що постають дійсно масштабними, актуалізованими до сучасної проблематики розвитку аграрного сектору, стимулюють діяльність підприємств-лідерів, орієнтують діяльність на інноваційність ділових комунікацій:

- ✓ визначення пріоритетів інвестиційного забезпечення та розвитку національного агросектору;
- ✓ напрацювання аналітичного потенціалу, формування інтегрованих баз даних, експертиз, моніторингу, щодо оцінок та станів агросектору, інвестиційного процесу,
- ✓ формування методичного забезпечення щодо управління знаннями в сфері агроменеджменту (складова інвестиційне забезпечення агросектору);
- ✓ розробка комплексних (уніфікованих) механізмів, інструментів, технологій заходів активних та пасивних дій влади, бізнесу в межах національної інвестиційної політики;
- ✓ залучення інноваційних підходів, оновлених та уніфікованих процедур, технологій, комунікацій, інтелектуального забезпечення та відповідного електронного діловодства в агросектор;
- ✓ формування системних підходів врахування інтересів країни в інвестиційному забезпеченні агросектору (безпеки, економічного та соціального розвитку), напрацювання макроекономічного інструментарію підпорядкованого завданням реалізації національних та регіональних стратегій розвитку агроєкономіки.

Завдання потребують свого постійного вивчення, актуалізації, контролю за виконанням, обговорення, доповнення, змін у відповідності до зрушень в станах економіки, удосконалення в ділових комунікаціях. Свого залучення потребують знання, що вже мають своє відображення в наукових джерелах, визнані як актуальні та затребувані на рівні практики [5,6,7,8,9].

Концептуальні підходи мають свою множинність, актуалізацію економічних та управлінських знань, що повинно сформувавши активне поле змін з цільовими векторами впливу на агросектор країни, забезпечити варіантність розвитку та практичних дій державної, галузевої та регіональної влади, удосконалити підходи до формування цільової державної інвестиційної політики з пріоритетом – національні економічні інтереси.

2. Концептуальні підходи до інвестиційного забезпечення українського аграрного сектору.

Наведемо перелік та узагальнене бачення концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення з урахуванням векторності вже обраних реформ, стратегічних планів, обґрунтованих моделей майбутнього країни та її агроєкономіки.

1. Аналітико-діагностичне забезпечення процесів розвитку агроєкономіки, інвестиційного процесу з позицій цільового дослідження станів внутрішнього та зовнішніх ринків, оцінки змін в пріоритетах та перспективах ведення сільськогосподарського виробництва, накопичення досвіду проведення експертиз (економічного, соціального, екологічного характеру). Поглиблення

наукового аналізу в напрямках синергетики практичного розвитку економічних процесів (в першу чергу інвестиційних процесів) з спрямуванням на інноваційну та кластеруювальну діяльність, екологічну безпеку, виробництво органічних продуктів, залучення інновацій з відповідними рекомендаціями до пріоритетності інвестиційного забезпечення, ефективної макроекономічної структури галузі та науково обґрунтованої алокації ресурсів. Оцінка еволюції виробничих та фінансово-біржових відносин в агросекторі з позиції сучасних трендів організації ведення господарської діяльності.

Ключові рекомендовані методи: порівняльний та індикативний; побудови кластерів та секторограм (геометричний метод); ранжування та побудова матриць; нормування вагових коефіцієнтів .

2. Стратегування, як форма обов'язкового управлінського корегую чого впливу на економічні процеси; забезпечення координації усіх рівнів та складових системи ведення господарської діяльності, створення та реалізації – завдань, заходів, механізмів реалізації мети (пріоритетних завдань), врахування пропорцій системи відтворення в комплексних процесах інвестування. Оприлюднення та дотримання груп економічних інтересів в форматах економічного та соціального розвитку територій (особливо актуально для великого, консолідованого бізнесу).

Ключові рекомендовані методи: синтезу бажаних (програмних індикаторів); кластероутворення; сценарування; технології Форсайт.

3. Інституціоналізація національного інвестиційного ринку з цільовими інструментами інвестиційного забезпечення агросектору актуалізованими як для поточних станів агроєкономіки, так і потенційних в майбутньому. Формування умов, правил, законів щодо захисту інвесторів в агросектор, як стратегічного інтересу економічного розвитку, первинного прояву національного економічного інтересу. Формування зон, угруповань (регіонів, видів діяльності) та видів проектів з державними гарантіями, як преференцій для національних (або іноземних інвесторів). Активізація укладання міжнародних угод щодо інвестицій в агросектор з особливо сприятливими умовами та цільовими державними гарантіями захисту інвесторів, участю інвестиційних нянь та іншими специфічними підходами.

Ключові рекомендовані методи: експертні та анкетування; рейтингування та суспільного обговорення; правового та нормативного фіксування, закріплення.

4. Формування інноваційного поля інвестиційного забезпечення та розвиток венчурного фінансування, залучення змішаних форм фінансування проектів, інноваційних кластерів. Формування цільових проектів, регіональних та міжнародних бізнес-клубів, кластерних утворень та асоціацій для країн імпортерів капіталів з особливими умовами фінансування саме агросектору (хоча тут існують як позитивні так і негативні перспективи, які потребують своєї окремої оцінки, обговорення на публічних платформах). Мобілізація інвестиційних ресурсів населення для участі в ризикових, але достатньо прибуткових проектах (світовий досвід прибутковості по венчурним проектам складає 20-25% річних на вкладений капітал, як для агросектору, так і для

харчової промисловості).

Ключові рекомендовані методи: інноваційне проектування та прогнозування; бенчмаркінга; метод функціонально-вартісного аналізу та відповідної визначеності пріоритетів.

Очікуваний результат:

1. Накопичення цільової інформаційної бази з якісною інформацією формалізованого (офіційного) та неформалізованого (експертного) характеру. Розширення рамок умов отримання інформації. Що сформує можливість в перспективному баченні розширення списку високоліквідних об'єктів інвестування, якісного відображення станів з урахуванням економічних та соціальних інтересів (країни, регіонів).

2. Отримання комплексних оцінок та визначення реальних станів у відповідності до мети та завдань досліджень, актуалізованих запитів. Наприклад: інвестиційної привабливості або уразливості; інвестиційної безпеки (комплексів ризиків, негативних факторів впливу та ін.); вивчення окремих цільових зон, територій; ринків, галузей; оцінки інвестиційного клімату за розширеними форматами. Що надасть можливість активізувати довгострокове інвестування, залучати іноземних інвесторів на основі гармонійних угод та балансу інтересів, залучати кластерні платформи співпраці, зменшити фактор часу в реалізації капітальних інвестицій.

3. Розширення меж інформаційно-аналітичних досліджень інвестиційних проектів з урахуванням: соціальної, економічної, культурної, іміджевої складової. Що сформує можливість знизити ризики інвесторів, покращити оцінки національного бізнес-середовища в агросекторі, залучати довгострокові інвестиції, формувати позитивний імідж національних агропідприємств, активізувати змішані портфелі інвестицій, кооперувати в капітальному інвестуванні на основі кластерних угод.

4. Формування цільового геоінформаційного забезпечення. Можливість отримувати інтерактивну інформацію (карти, геолокаційні програми з елементами кластеризації, угруповань за бажаними параметрами (технології картування, DataM). Найбільш затребувані параметри, що не мають свого своєчасного та якісного віддзеркалення: міжрегіональні процеси; алокація ресурсів; стани регіональних ринків; зони екологічних проблем. Що надасть змоги розширити форми та види інвестицій з урахуванням специфіки об'єкту інвестування; покращення якості масштабування українського агробізнесу; якісне ранжування об'єктів інвестицій за різними параметрами (географічними, ландшафтними, геолокаційними, кліматичними та іншими). Нова якість управлінських рішень щодо питань реальних інвестицій в коротко часовому відображенні.

5. Формування кола високопрофесійних експертів. Залучення до визначення станів агросектору та відповідного інвестиційного забезпечення фахівців та експертів з світовим ім'ям, системними знаннями в агроекономіці. Це, в першу чергу, консалтингові фірми з світовим ім'ям, провідні міжнародні та національні банки, міжнародні та національні агробіржі. Що стимулює в подальшому удосконалювати інвестиційну політику на рівні галузей та

регіонів, а також: більше довіряти українському агробізнесу світовій бізнес-спільноті; самостійно та відповідально підприємствам та регіональній, галузевій владі залучати інвесторів до агропроектів; гармонізувати відносини з великими інвесторами (світові банки та інші великі міжнародні фінансові інституції); стимулювати співпрацю на рівні транскордонних комунікацій, залучати до партнерства підприємства-лідерів галузі (за національними та світовими рейтингами).

6. Активізувати страхування інвестицій. Удосконалення страхування підприємств та проектів агросектору за рахунок розширення видів послуг, різноаспектного залучення державного страхування. Що буде стимулювати новітні форми та види страхування на інтегрованих платформах ведення бізнесу (страхування кластерних проектів, підтримка підприємств-лідерів, портфельних інвестицій з змішаними секторальними інвестиціями).

Очікувані результати від впровадження концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення, які відкриваються для бізнесу, інвесторів і національної економіки в цілому (таблиця 1).

Таблиця 1

Очікувані результати від впровадження концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення

Сфера дії результатів	Узагальнена характеристика результату	Векторність впливу на національну економіку
Збільшення інвестицій в агросектор	Технічне та технологічне оновлення виробництва, залучення інновацій	Зростання продуктивності праці в сільському господарстві, збільшення врожайності
Агро- аналітика агроконсалтинг	Покращення якості та обсягів інформації	Зменшення можливих помилок, а також якість діагностик, моніторингу, прогнозів та стратегічних планів
Інформаційна прозорість дій влади та фінансових інституцій	Залучення інноваційних проектів в сфері електронного забезпечення, е-грошей та перехід на блокчейн інфраструктуру обслуговування; усунення фінансового посередництва; розширення меж портфельних гарантій для фінансування купівлі землі фермерськими господарствами (2021 рік державна субвенція склала 1 млрд грн на погашення кредитних ставок)	Отримання фінансування в форматі пілотних проектів CBDC та перехід на електронну національну грошову одиницю у відповідності до стратегії Національного банку України 2025. Активізація участі фермерів в державній програмі кредитування «5%-7%-9%»
Екологічна безпека та стабілізація кліматичних зрушень	Покращення екологічних оцінок, клімату, зменшення проблемних оцінок за станами екологічної безпеки, удосконалення екологічного аудиту та контролінгу	Зменшення екологічних ризиків в інвестиційних проектах. Скорочення витрат на усунення надзвичайних ситуацій в житті населення, сфері виробництва
Підвищення якості життя селян	Розвиток сільської місцевості, розширення сільської інфраструктури обслуговування населення (фінансової, інформаційної), залучення інвесторів з сільського населення	Висока оцінка інвестиційної привабливості територій, покращення оцінок бізнес та ділового середовища. Розширення меж міжрегіонального партнерства
Стабілізація внутрішнього ринку, удосконалення відносин на ринку землі	Стабілізація продажів земельних паїв на рівні 1% сільськогосподарських пземель (світовий стандарт). Як перехідний етап очікувано перші роки після введення реформи продаж на рівні 3-5% (ефект запуску ринку).	Економічне зростання, соціальна стабільність. Пожвавлення національного ринку за рахунок кредитних ресурсів. Активізація інвестиційного процесу в тому числі за рахунок інвестицій в купівлю землі (земельних паїв, для юридичних осіб з 2024 року).

	В Україні бажаючих купити землю в 2,5 рази більше, ніж бажаючих продати.	Зміна норм кредитних ризиків для купівлі землі фермерськими господарствами (на сьогодні НБУ визначає розрахунковий коефіцієнт заставної вартості землі на рівні 0,35)
Продовольча безпека, стимулювання органічного та екологічно чистого виробництва	Насичення внутрішнього ринку продуктами харчування на рівні оптимальних цін для середнього споживача інвестиції в пріоритетні сфери	Стимулювання розширеного відтворення соціальної сфери та економіки Управління якістю інвестиційного забезпечення
Система знань щодо управління інвестиційним забезпеченням	Систематизація знань в сфері інвестиційної політики агросектору в умовах ринкової трансформації. Системне удосконалення ділових комунікацій	Активізація досліджень з питань інвестиційних :угод, ризиків, кластероутворення, міжрегіональних та транскордонних партнерських відносин

Джерело: розроблено авторами

Функції управлінського процесу визначення станів інвестиційного забезпечення, аналітичні дослідження та наукові розробки щодо зв'язків з державною інвестиційною політикою мають вплив на: процес організації агросектору; мотивацію агробізнесу та володіння затребуваною інформаційно-аналітичною базою даних; тактичне та стратегічне планування; адаптацію та захист інтересів інвесторів (в першу чергу закордонних, в тому числі з супроводом інвестиційних нянь); контроль та прийняття рішень усіх агентів інвестиційного процесу; регулювання відносин та процесів з позиції – консолідації, гармонізації, актуалізації національних та бізнесових інтересів; удосконалення та інституціоналізації відповідного правового поля, залучення нових форм інвестицій.

Заключення і висновки.

Цільова та методологічно спрямована характеристика перерахованих підходів дозволяє сформулювати єдність та перспективність розширення напрямів, залучати комплексні наукові методики, стратегії. Особлива увага – дотримання стандартів ЄС в питаннях цільових програм, заходів, механізмів та технологій підтримки, соціальних проектів та програм, удосконалення ділових комунікацій в системі партнерства.

Розширення меж системних концептуальні підходи до інвестиційного забезпечення стратегічного розвитку українського агросектору на засадах міжрегіонального партнерства, лідерства підприємств та ділових комунікацій – це одночасно активна умова, фактор і передумова збалансованості розвитку аграрної економіки, підтримки підприємств-лідерів в галузі, просування інноваційного та інвестиційного прогресу у рамках спеціалізації українських регіонів на платформах залучення найкращих знань агроекономіки.

Теоретико-методологічна основа концептуальних підходів формується в складному синергетичному просторі системи знань економіки, агроекономіки, менеджменту, маркетингу, інформатики, біржової діяльності, управління проектами. Інтеграція знань стає ключовим інструментом позитивних зрушень та новітніх технологій, багатофункціональності процесів та очікувані майбутніх оптимістичних сценаріїв розвитку. Як результат управлінської діяльності – вирішення окреслених проблемних зон та слід очікувати модель управління

знаннями в інвестиційному процесі з елементами – інформаційно-аналітичної культури, дотриманням європейських стандартів ведення бізнесу, залученням потенціалу знань економіки та менеджменту до процесу управління інвестиціями.

Формування якості інвестиційного забезпечення постає першочерговим завданням на основі новітніх стандартів фінансового та інвестиційного менеджменту, потребує врахування інноваційних підходів та технологій в агросфері, залучення різних видів та форм інвестицій в проекти українських аграріїв. В перспективі слід очікувати принципового покращення інвестиційного клімату та позитивних оцінок бізнесу та ділового середовища агросектору. Слід очікувати підвищення рівня прибутковості підприємств, збільшення бази оподаткування та самих податкових платежів, розширення зацікавленості до міжрегіонального партнерства з метою нової якості інвестиційного забезпечення, отримання досвіду прийняття рішень.

Проведене дослідження дозволило сформулювати висновок, що інвестиційне забезпечення постає актуальним питанням та має свої, відповідні да часу приховані стратегічні потенціали, проблеми та конфліктні зони, що не дозволяють стрімко змінювати агросектор та ефективно розвивати національну економіку. Враховуючи макроекономічні особливості інвестиційного процесу в аграрній галузі, слід звернути увагу на необхідність формування цільового управлінського забезпечення позитивних змін. І в першу чергу отримання об'єктивних, позитивних прикладів партнерства щодо інтегрованих платформ інвестиційного забезпечення.

Література:

1. Борецька Ю. Основні підходи щодо оцінки ефективності інвестицій в аграрному секторі. Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія: Економіка. Маріуполь: ДонДУУ, 2019. Вип. 311. Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку. Т. XX. С. 235-245.
2. Olesya Finagina, Larysa Prodanova, Olha Zinchenko, Ievgen Buriak, Oleksandr Gavrylovskiy, Yuliia Khoroshun. Improving investment management in agribusiness. *Studies of applied economics. Special issue Innovation in the economy and society of the digital age*. 2021. Vol 39, No 5. DOI: 10.25115/eea.v39i5.4981.
3. Вербіцька І.І. Інвестиційна привабливість України: проблеми та перспективи. URL : <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/30.pdf>.
4. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія. К.: НІСД, 2009. 336 с., іл.
5. Данилишин Б. Підсумки 2020 року та завдання на 2021 рік. Основні здобутки та невдачі української економіки у 2020 році та економічні ризики 2021 року. URL : <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/12/31/669696/>.
6. Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки». URL : <http://iae.org.ua/>.
7. Pankova L. I., Finagina O. V. Innovative cluster policy in the conditions of growing the capacity of globalization: regions of the world. *Annali d'Italia*. 2020.

№ 10. Vol. 3. Florence, Italy. P. 28–40.

8. Гомза В.М. Сучасний стан кредитування аграрних підприємств: проблеми та шляхи їх вирішення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 6. Ч. 2. С. 137-141.

Abstract. *The paper considers conceptual approaches to investment support of strategic development of the Ukrainian agricultural sector on the basis of interregional partnership, enterprise leadership and business communications. The sequence of formation of conceptual approaches to investment support of the agricultural sector of Ukraine is investigated and developed. The limits of system conceptual approaches to investment support of strategic development of the Ukrainian agricultural sector on the basis of interregional partnership, enterprise leadership and business communications have been expanded. The expected results from the introduction of conceptual approaches to investment support are outlined. As a result of management, a model of knowledge management in the investment process with elements - information and analytical culture, compliance with European standards of doing business, attracting the potential of knowledge of economics and management in the investment management process.*

Key words: *conceptual approaches, investment support, strategic development, agricultural sector, interregional partnership, leadership, business communications.*

Стаття відправлена: 22.09.2021 р.

© Фінагіна О.В., Руденко О.А., Хорошун Ю.В.